

**T.C. MİLLÎ EĞİTİM
BAKANLIĞI**

Ortaöğretim Genel Müdürlüğü

COĞRAFYA 12

**YAZILIYA HAZIRLANIYORUM
2.DÖNEM 1.YAZILI**

Soru 1 Aşağıda karışık olarak verilen kelimeler ile doğal sembollerle ilgili ifadeleri doğru olarak eşleştiriniz.

Peribacaları

Pamukkale Travertenleri

Balıkesir

Kayseri

Bolu

Antalya

Nevşehir'in ününün ülke sınırları dışına çıkmasını sağlamış doğal bir oluşum

Her yıl yüzlerce turiste ev sahipliği yapan Erciyes Dağı'nın bulunduğu il

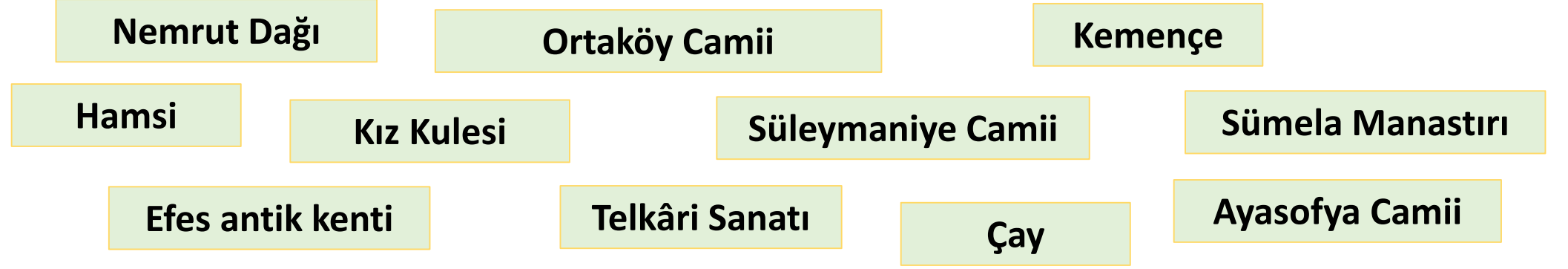
Tabiat güzelliğiyle ön plana çıkan Yedigöller'in bulunduğu il

Denizli ili için doğal bir sembol olan ve bu ilin ekonomik kalkınmasında turizmi ön plana çıkaran oluşum

Manavgat, Kurşunlu ve Düden şelalesinin bulunduğu il

Manyas Kuş Cenneti'nin bulunduğu il

Soru 2 Aşağıda karışık olarak verilen kültürel sembolleri tabloda verilen iller ile doğru olarak eşleştiriniz.

İSTANBUL

MARDİN

TRABZON

İZMİR

ADİYAMAN

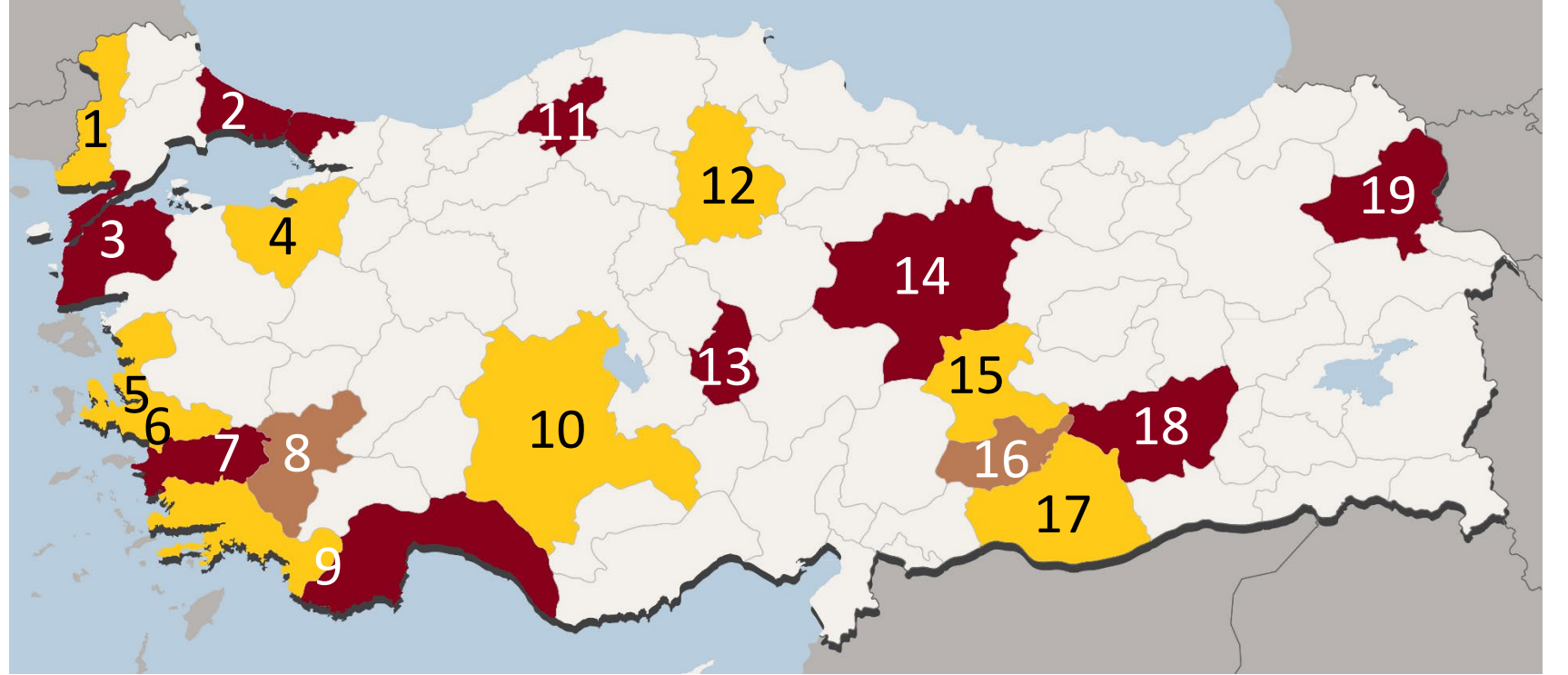
***Soru 3* Aşağıda verilenleri doğal ve kültürel sembol olarak sınıflandırınız.**

(Kapadokya Peribacaları) (Ayasofya Camii) (Pamukkale Travertenleri)
(Yedigöller) (Kız Kulesi) (Kurşunlu Şelalesi) (Nemrut Dağı Anıtsal Heykelleri)
(Ağrı Dağı) (Süleymaniye Camii) (Van Gölü) (Ebru Sanatı) (Güreş)
(Topkapı Sarayı) (Göbeklitepe) (İstanbul Boğazı) (Damlataş Mağarası)

Doğal Sembol	Kültürel Sembol

Soru 4 Somut kültürel miras ve somut olmayan kültürel mirası tanımlayınız.

Soru 5 Haritada numaralandırılan illerde yer alan UNESCO Miras Listesi'ndeki alanları yazınız.

Soru 6 UNESCO Dünya Miras Listesi'nde bulunan görseldeki alanın aşağıdakilerden hangisi olduğunu işaretleyiniz.

Ani Arkeolojik Alanı (Kars)

Safranbolu şehri (Karabük)

Efes (İzmir)

Göbeklitepe (řanlıurfa)

Soru 7 UNESCO Dünya Miras Listesi'nde bulunan görseldeki alanın aşağıdakilerden hangisi olduğunu işaretleyiniz.

Nemrut Dağı (Adıyaman)

Safranbolu şehri (Karabük)

Efes (İzmir)

Göbeklitepe (řanlıurfa)

Troya Antik Kenti (Çanakkale)

Soru 8 UNESCO Dünya Miras Listesi'nde bulunan görseldeki alanın aşağıdakilerden hangisi olduğunu işaretleyiniz.

Göbekli-tepe (řanlıurfa)

Nemrut Dağı (Adıyaman)

Ani Arkeolojik Alanı (Kars)

Selimiye Camii ve Kllyesi
(Edirne)

Troya Antik Kenti (Çanakkale)

Soru 9 UNESCO Dünya Miras Listesi'nde bulunan görseldeki alanın aşağıdakilerden hangisi olduğunu işaretleyiniz.

Diyarbakır Surları ve Hevsel Bahçeleri Kültürel Peyzaj Alanı
(Diyarbakır)

Safranbolu Şehri (Karabük)

Xanthos-Letoon (Antalya-Muğla)

Hierapolis-Pamukkale (Denizli)

Göreme Millî Parkı ve
Kapadokya (Nevşehir)

Soru 10 UNESCO Dünya Miras Listesi'nde bulunan aşağıdaki alanların yer aldıkları illeri yazınız.

Türkiye'nin UNESCO Dünya Mirası Listesi	BULUNDUĞU İL
Çatalhöyük Neolitik Kenti	
Göbeklitepe	
Ani Arkeolojik Alanı	
Divriği Ulu Camii ve Darüşşifası	
Hierapolis-Pamukkale	
Selimiye Camii ve Külliyesi	
Xanthos-Letoon	

Soru 11 Aşağıda verilen kavramları tanımlayınız.

Coğrafi işaret

Menşe Adı

Mahreç İşareti

Soru 12 Coğrafi İşaret tescilinin amaçlarını yazınız.

Soru 13 Türkiye'nin turizm potansiyelinin, çeşitlerinin ve varlıklarının fazla olmasını açıklayınız.

Soru 14 Aşağıdaki Türkiye turizmine ait ifadeleri turizm türleri ile eşleştiriniz.

	Tanımı
	Ülkemizde çok sayıda sıcak su kaynağı bulunur. Jeotermal zenginlik açısından dünyanın sayılı ülkeleri arasında olan Türkiye bir kaplıca cennetidir.
	Türkiye'nin yüksek dağlarla çevrili bir ülke oluşu ve kar örtüsünün yılın büyük bölümünde mevcut olması bu turizmi geliştirmiştir. Isparta-Davraz, Erzurum-Palandöken, Bursa-Uludağ, Bolu-Kartalkaya, Kocaeli-Kartepe bu turizmde önemli merkezlerdendir.
	Yöreye has mimari ve yaşam biçimini yakından tanıma imkânının yanında dağcılık , atlı doğa gezisi, doğa yürüyüşü, yamaç paraşütü, flora ve faunanın incelenmesi, jeep safari vb. doğa sporlarına uygun alanların bulunması bu turizm çeşidine ilgiyi artırmıştır.
	Ülkemizin üç tarafının denizlerle çevrili olması, bu turizm için önemli bir potansiyel oluşturur. Bu turizmde Türkiye'nin en donanımlı limanları ; Ege ve Akdeniz kıyılarında İzmir, Kuşadası, Bodrum, Datça, Bozburun, Marmaris, Göcek, Fethiye, Kemer ve Antalya'da yer almaktadır.
	Türkiye'nin Asya ve Avrupa'nın birleştiği noktada olması, eşsiz doğal güzelliklerine sahip olması yüksek kapasiteli konaklama olanakları ile toplantı ve organizasyon potansiyeline sahip olması İstanbul, Antalya ve Ankara'nın ilk üç sırada yer aldığı bu turizm türünü geliştirmiştir.
	Türkiye'nin üç tarafının denizlerle çevrili oluşu, deniz sezonunun uzun sürmesi , denize girmeye elverişli koy ve körfezlerin çokluğu özellikle Ege ve Akdeniz'de bu turizm türünü geliştirmiştir.

Soru 15 Türkiye’de turizm politikalarının ekonomik etkilerini açıklayınız.

Soru 16 Verilen ifadeleri aşağıda boş bırakılan yerlere doğru olarak yazınız.

Türkiye Turizm Stratejisi Eylem Planı

Türk Seyyahin Cemiyeti

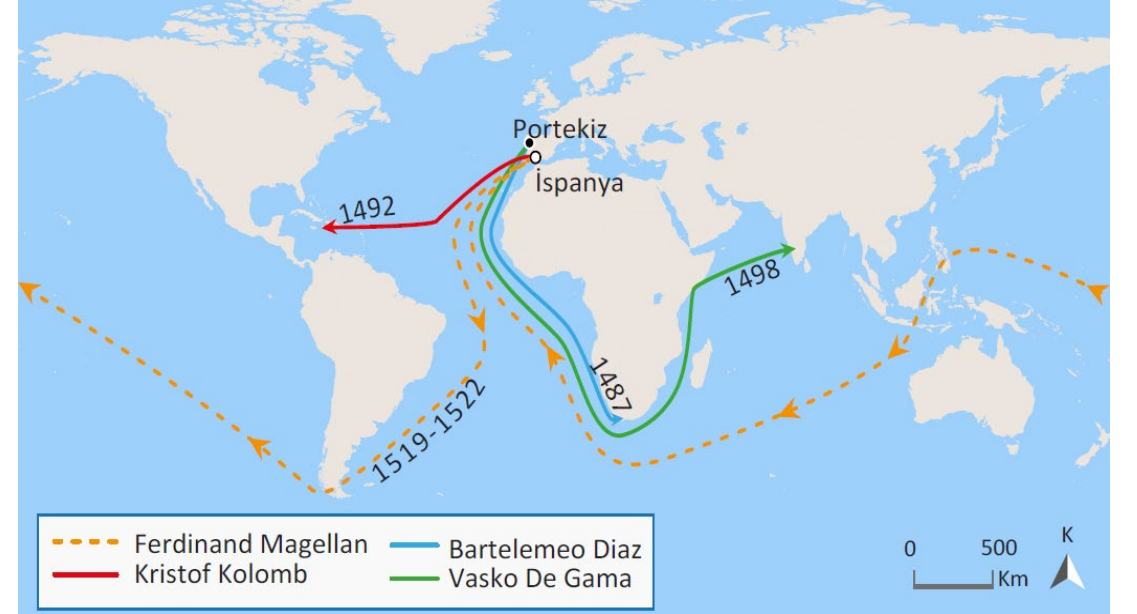
Turizm Teşvik Kanunu

Türkiye’de turizm ile ilgili çalışmalar Cumhuriyet sonrası dönemde ağırlık kazanmıştır. Atatürk’ün teşvikiyle kurulan ile bu çalışmalar resmîyete dökülmüştür. Ülkemizde turizmle ilgili en önemli atılımlar, 1980 sonrasında gerçekleşmiştir. 1982’de çıkarılmış, 1985 yılında turizm “kalkınmada özel önem taşıyan sektör” kapsamına alınmıştır.Turizmi destekleyen uygulamaların en güncelidir.

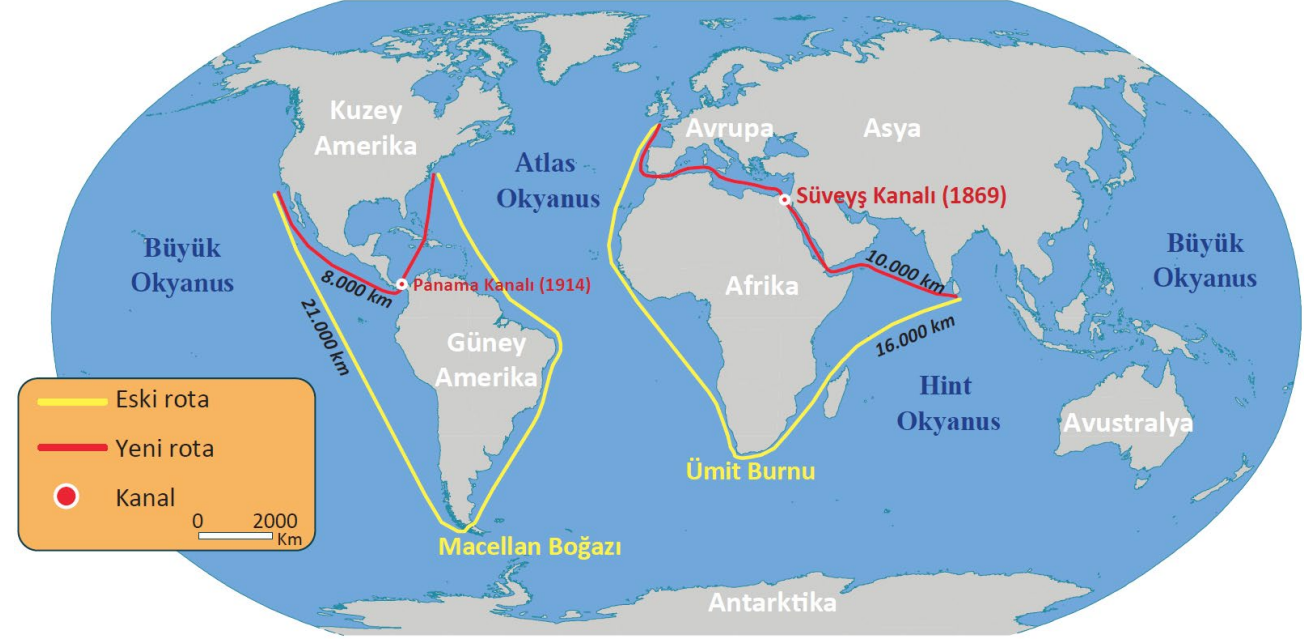
***Soru 17* Coğrafi Keşifler sonucunda jeopolitik önemi azalan ve artan alanları açıklayınız.**

**Coğrafi Keşifler sonucunda
jeopolitik önemi azalan alanlar**

**Coğrafi Keşifler sonucunda
jeopolitik önemi artan alanlar**

Soru 18 Süveyş ve Panama kanallarının açılmasını jeopolitik açıdan açıklayınız.

Soru 19 Jeopolitikte etkili olan unsurları sınıflandırınız.

Jeopolitikte Etkili Olan Unsurlar

Değişmeyen
Unsurlar

Değişen Unsurlar

- Bilimsel ve teknolojik değerler
- Coğrafi konum
- Politik değerler
- Jeolojik ve jeomorfolojik özellikler
- Ülkelerin coğrafi şekli
- Askerî değerler
- İklim
- Su
- Ekonomik değerler
- Sosyal kültürel değerler
- Coğrafi bütünlük

Soru 20 Türkiye'nin jeopolitik konumunun temellerinde etkili olan unsurları yazınız.

Soru 21 Aşağıdaki ifadeleri verilen projeler ile eşleştiriniz.

Çin'den Avrupa'ya kadar uzanan tarihî İpek Yolu'nu demir yoluyla hayata geçirecek proje
Hazar Gölü ve çevresindeki doğal gazın önce Türkiye'ye sonrasında Avrupa'ya taşınmasını sağlayacak olan proje
Karadeniz ile Akdeniz arasındaki bağlantıyı sağlayarak uluslararası ticari hacmini artıracak ve deniz trafiğini rahatlatacak proje
Dünyanın en büyük asma köprülerinden biri olacak ve Avrupa'dan gelen yolların Ege'ye, Batı Akdeniz'e hatta Batı İç Anadolu'ya bağlantısını sağlayacak olan köprü projesi

Trans Anadolu Doğal Gaz
Boru Hattı Projesi

Demir İpek Yolu Projesi

1915 Çanakkale Köprüsü
Projesi

Kanal İstanbul Projesi

Soru 22

1972 Dünya Kültürel ve Doğal Mirasının Korunması Sözleşmesi'ne göre oluşturulan ve Dünya Mirası Komitesi tarafından belirlenen Dünya Mirası Listesi'nde, 2021 yılı itibariyle Dünya Miras Alanı olarak ilan edilen 1154 miras yer almaktadır. Bunlardan 897'si kültürel, 218'i doğal ve 39'u karma (doğal ve kültürel) miraslardır. Türkiye'nin bu listede 17'si kültürel, 2'si karma olmak üzere 19 miras alanı bulunmaktadır.

Buna göre;

- I. Divriği Ulu Camii ve Darüşşifası
- II. Hierapolis – Pamukkale
- III. Nemrut Dağı
- IV. Göreme Milli Parkı ve Kapadokya

gibi miraslardan hangileri karma miras alanı olma özelliği taşır?

A) I ve II

B) I ve III

C) II ve III

D) II ve IV

E) III ve IV

Soru 23

Aşağıda Türkiye'deki UNESCO Dünya Kültür Mirası alanlarına örnekler verilmiştir.

- I. İstanbul'un Tarihi Alanları
- II. Arslantepe Arkeolojik Alanı
- III. Safranbolu Şehri
- IV. Göbeklitepe
- V. Efes

2021 yılı itibariyle UNESCO Dünya Mirası listesine en son eklenen iki miras alanı yukarıdakilerden hangileridir?

A) I ve III

B) I ve V

C) II ve III

D) II ve IV

E) IV ve V

Soru 24

Aşağıdaki haritada ülkemizdeki, farklı çağ ve medeniyetlere ait bazı tarihi ve kültürel alanlar gösterilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi, Anadolu'da farklı medeniyetlerin izlerine rastlanmasının nedenleri arasında yer almaz?

- A) Kıyı ile iç kesimler arasında ulaşımın kolay olması
- B) Verimli tarım arazileri üzerinde bulunması
- C) Göç yolları üzerinde bulunması
- D) Üç tarafının denizlerle çevrili olması
- E) Üç kıtanın birbirine en çok yaklaştığı noktada yer alması

Soru 25

Türkiye'ye gelen bir turist kafilesi Türkiye'nin UNESCO Dünya Mirası listesinde yer alan alanlarından bazılarını tanımak amaçlı kapsamlı bir ziyaret rotası çizer. Gezinin ilk günü İzmir'de bulunan ve kentleri ziyaret edildikten sonra, ikinci gün Konya'ya gitmek üzere yola çıkan turist kafilesi Konya'ya ulaştığında Mevlâna Türbesi'ni ve Kenti'ni gün boyu gezerler. Akşam uçakla Bursa'ya geçen kafile, üçüncü gün de Bursa'da Köyü'nde turistik gezi yaparak Türkiye'den ayrılırlar.

Yukarıdaki ifadelerde boş bırakılan yerlere hangisi yazılamaz?

- A) Bergama
- B) Çatalhöyük
- C) Xhantos-Letoon
- D) Cumalıkızık
- E) Efes

Soru 26

Coğrafi işaretler herhangi bir ülke, bölge ya da yöre gibi alanlara has ürünlerin yerelliğini koruyabilmek adına alınan yasal tedbirlerdir. Coğrafi işaretleme 1995 yılından bu yana Türk Patent ve Marka Kurumu tarafından gerçekleştirilir. Türkiye’de Ocak 2022 itibari ile 984 tescilli Coğrafi İşaret, 751 tescil başvurusu yapılan Coğrafi İşaret bulunmaktadır. Türkiye, coğrafi konumu ve kültürel özellikleri ile çok büyük bir coğrafi işaret potansiyeline sahiptir.

Aşağıdakilerden hangisi coğrafi işaretlerin sağladığı yararlar arasında değildir?

- A) Endüstri üretimini artırması
- B) Tüketici haklarını korunması
- C) Taklit ürünlerin engellenmesi
- D) Tarihsel ve kültürel değerlerin korunması
- E) Bölge ekonomisinin kalkınması

Soru 27

Karagöz, deve veya manda derisinden yapılan insan, hayvan veya eşya şekillerinin çubuklara takılıp arkadan verilen ışıkla beyaz perde üzerinde hareket ettirilmesi esasına dayanan bir gölge oyunudur. Karagöz oynatan ve usta-çırak ilişkisi içinde yetişen sanatçıya “hayali” adı verilir. Karagöz, sanatçının performansına dayalı bir gölge oyunu olup Karagöz ve Hacivat arasında geçen karşılıklı komik diyaloglar ve atışmalara dayanır. Güldürü özelliği kelime oyunları, danslar ve hareketlerle sağlanan Karagöz, 2009 yılında UNESCO tarafından tescillenmiştir.

Buna göre Karagöz, UNESCO tarafından hangi statü ile tescillenmiştir?

- A) Somut kültürel miras
- B) Menşe adı
- C) Somut olmayan kültürel miras
- D) Mahreç işareti
- E) Geleneksel ürün adı

Soru 28

Kültür ve kongre turizmi mevsimsel koşullara bağlı olmadığı için yıl boyunca yapılabilir. Kıyı ve kış turizmi ise genelde yılın sadece belirli dönemlerinde yapılabilir. Çünkü kıyı turizmi için yaz sıcaklıklarının artması, kış turizmi için de sıcaklıkların kış sıcaklıklarının düşmesi ve yeterli kar yağışı gerekmektedir. Bu sebeple kıyı ve kış turizmi yapılan alanlarda turizm verileri daha değişkendir.

Buna göre kıyı turizminin yaygın olduğu alanlarda yıl içinde, aşağıdakilerden hangisindeki değişiklik daha büyük oranda gerçekleşir?

- A) Deniz suyu sıcaklıklarında
- B) Kültür balıkçılığında
- C) Aritmetik nüfus yoğunluğunda
- D) Tarım ve hayvancılık faaliyetlerinde
- E) Mevsim ortalama sıcaklıklarında

Soru 29

Yurt dışında yaşayan ve yaz tatilini değerlendirmek için ülkesine dönen Timuçin beş günlük bir gezi planlamıştır. Tatili boyunca beş ayrı UNESCO Mirası Alanı görmeyi planlamaktadır. Fakat Timuçin gezinin planlama aşamasında hata yapıp UNESCO Mirası Alanı olmayan bir ili rotaya ekleyerek aşağıdaki haritayı oluşturmuştur.

Buna göre, Timuçin'in rotasından hangi ilin çıkarılıp Çorum eklenirse hata düzeltilmiş olur?

- A) I – Çanakkale
- B) II – Konya
- C) III – Sivas
- D) IV – Malatya
- E) V - Trabzon

Soru 30

2018-AYT/Türk Dili ve Edebiyatı-Sosyal Bilimler-1

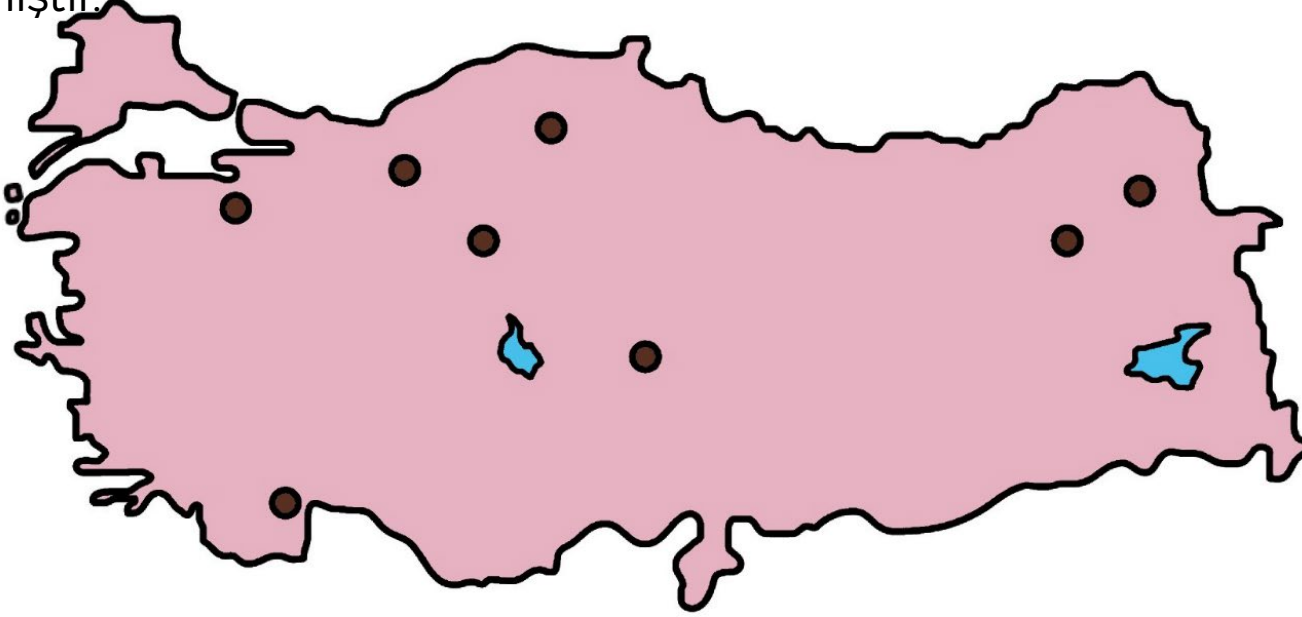
Aşağıdakilerden hangisinin, Türkiye'deki kültür turizminin gelişmesine olan katkısı diğerlerine göre daha azdır?

- A) Farklı dinlere ait tarihî değer taşıyan ibadethanelerin restore edilmesi
- B) Kırsal hayata ilişkin değerlerin görünür kılınması
- C) Yeni kayak merkezlerinin açılarak yaygınlaştırılması
- D) Arkeolojik alanlara ziyaretçi erişiminin kolaylaştırılması
- E) Etnoğrafya müzelerinin sayısının artırılması

Soru 31

2018-AYT/Sosyal Bilimler-2

Aşağıdaki haritada bazı turizm merkezleri koyu renkli noktalarla gösterilmiştir.

Bu merkezlerin tümü aşağıdaki turizm türlerinden hangisine uygun yerleri göstermektedir?

A) Termal

B) Rafting

C) Kış

D) Mağara

E) Yayla

Soru 32

2019-AYT/Sosyal Bilimler-2

Ülkelerin sahip olduğu nadir doğal ve kültürel varlıklar, UNESCO tarafından Dünya Kültür Mirası

Listesi'ne alınmaktadır. Bu listeye girecek değerler belirlenirken, doğal özelliklerin yanında, kültürel varlıklar da dikkate alınmaktadır. Türkiye'de, bu listede bulunan çok sayıda eser ve alan bulunmaktadır.

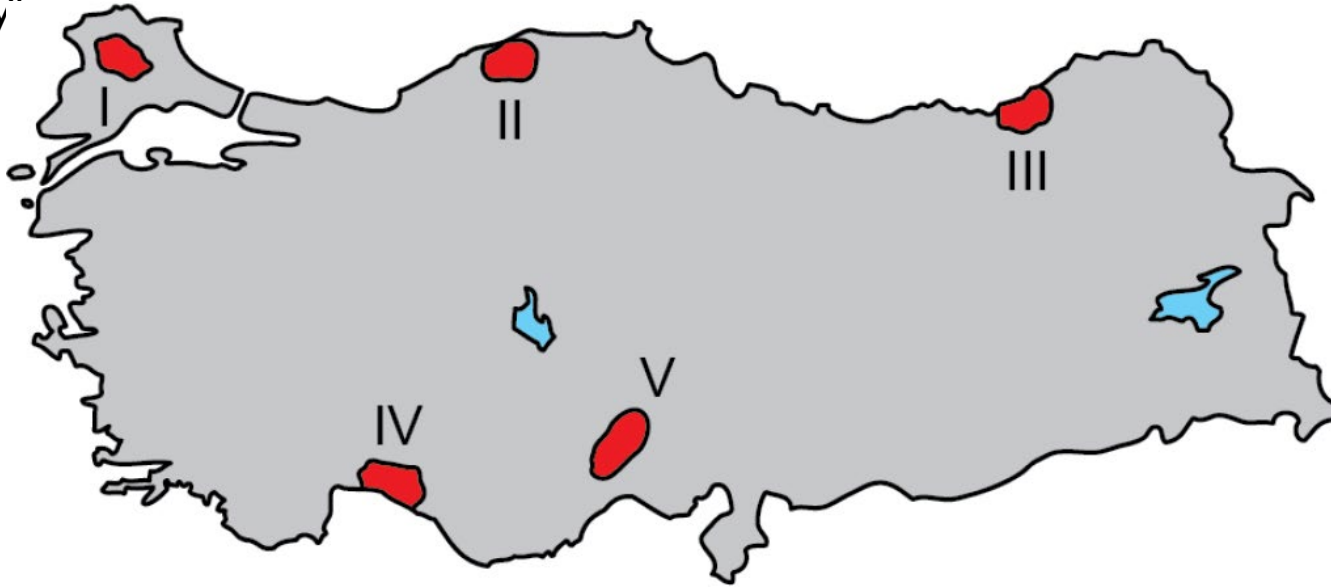
Bu listede bulunan aşağıdaki alanlardan hangisinde Türk kültürüne ilişkin unsurlar daha baskındır?

- A) Pamukkale-Hierapolis (Denizli)
- B) Safranbolu Şehri (Karabük)
- C) Troya Antik Kenti (Çanakkale)
- D) Nemrut Dağı (Adıyaman)
- E) Efes (İzmir)

Soru 33

2021-AYT/Türk Dili ve Edebiyatı-Sosyal Bilimler-1

Son yıllarda ilgi duyulan turizm türlerinden biri de yayla turizmidir. Yayla turizminde atlı doğa gezisi, doğa yürüyüşü, fotosafari, kampçılık gibi etkinliklerin de yapılabilecek olması, bu turizm türüne ilgiyi artırmıştır.

Haritada numaralandırılarak gösterilen alanların hangisinde, günümüzde bu turizm türüne ait alanların daha az olması beklenir?

A) I

B) II

C) III

D) IV

E) V